

Anna Braciszewska

"Wywalczyć cudaczne prawo bytu...",
Krzysztof Dybciak, "Twórczość" nr 5
(1978) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/4 (70), 176

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ CIECHOWICZ Jan: "Pigmalion" Jana Jakuba Rousseau w teatrze polskim. "Roczniki Humanistyczne KUL", t. XXIV, z. 1, Lublin 1976 (wyd. 1978) s. 177-184.

Autor przedstawia teatralne dzieje utworu Russa w Polsce drugiej połowy XVIII wieku. Rejestrując kolejne inscenizacje "Pigmaliona" (pierwsza w kwietniu 1777 r.), zwraca uwagę na karierę nowego gatunku dramatu - "sceny lirycznej", i próbuje określić przyczyny jego popularności w epoce Oświecenia oraz braku zainteresowania nim w okresie późniejszym. Zdaniem autora, egocentryczno-indywidualistyczne treści "Pigmaliona" nie mogły znaleźć oddźwięku w Polsce polistopadowej; nigdy też nie został powtórzony fenomen oświeceniowej popularności utworu.

BP/70/31

M. Sz.

/II/ DYBCIAK Krzysztof: Wywalczyć cudaczne prawo bytu... "Twórczość" 1978 nr 5 s. 79-89.

Sytuacja człowieka wśród innych istnień oraz moralny aspekt egzystencji - oto zagadnienia, które porusza autor w pracy o świecie Leśmianowskich utworów. Znajduje u tego poety swoiste dla niego zrównanie człowieka z innymi bytami. Taka "antyanthropocentryczna" postawa Leśmiana; nazwana przez autora "humanizmem antycentrycznym", ma swoje moralne uzasadnienie: wszystkie istoty muszą być równe, by żadna z nich nie była nieszczęśliwa. Łączy je wszechogarniająca miłość i śmiech. Szczególny Leśmianowski humanizm pozwala autorowi na odnalezienie związków tej twórczości z dziełami późniejszych pisarzy: Gombrowiczem, Miłoszem i poetami pokolenia "Współczesności".

BP/70/32

A. B.